

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Regionale samenwerking jeugdhulp
Datum:	18 oktober 2016
Portefeuillehouder:	Jhr. M.R.H.M. von Martels
Decosnummer:	528
Informant:	J. Goejer j.goejer@dalfsen.nl (0529) 488 349

Voorstel:

1. De regionale Visie jeugdhulp IJsselland 2017-2020 vast te stellen.
2. Het college van B&W toestemming te geven voor het verlengen van de gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland met één jaar.

Inleiding:

De afspraken over de regionale samenwerking van de 11 gemeenten in de regio IJsselland op het gebied van jeugdhulp zijn vastgelegd in het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) en in de formele documenten met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland waarbij gekozen is voor de rechtsvorm van een bedrijfsvoering organisatie (BVO). Zowel het RTA als de GR-BVO hebben een looptijd tot en met 31 december 2016. Gezien deze termijn is een herijking van de bestaande afspraken noodzakelijk. U wordt gevraagd in te stemmen met de regionaal opgestelde visie op de Jeugdhulp IJsselland 2017-2020. In dit document wordt aangegeven welke keuzes ten aanzien van de regionale samenwerking in genoemde periode worden gemaakt en met welke doelstelling regionaal wordt samengewerkt. Tevens is het voornemen om ten behoeve van de uitvoeringstaken in de jeugdzorg de GR-BVO voor één jaar (2017) te verlengen. Alvorens het college van B&W hiermee kan instemmen is op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming van de gemeenteraad vereist.

Argumenten:

1.1 De regionale visie sluit aan bij de lokale visie en ontwikkelingen

Deze regionale visie is in lijn met het lokale beleid in Dalfsen. Eigen kracht, preventie, integrale aanpak en maatwerk zijn in beide gevallen uitgangspunten voor de jeugdhulp. Op het gebied van inkoop, administratie en monitoring hebben de gemeenten de uitvoering centraal bij de GR-BVO belegd. Waar het gaat om transformatie en inrichting van de toegang en uitvoering van de Jeugdhulp ligt het primaat bij de lokale ontwikkeling. Om die reden is dit ook niet opgenomen in de GR-BVO, maar is er sprake van bestuurlijke samenwerking en overleg waarbij besluitvorming bij de gemeenten zelf ligt.

1.2 De scope van de huidige samenwerking wordt ook voor de komende jaren voortgezet

In dit visie document wordt vastgelegd dat de regionale samenwerking voordelen oplevert die voor de komende jaren, op onderdelen versterkt, voortgezet worden. Dit betreft:

- Het delen van kennis en ervaring. Door uitwisseling en gezamenlijk optrekken kunnen we op een verantwoorde en efficiënte manier antwoorden te vinden op de lokale transformatieopgaven.
- De inkoop van jeugdhulp. Inkoop van jeugdhulp vraagt specialistische kennis en deskundigheid die beter in gezamenlijk verband kan worden ingezet dan door iedere gemeente zelfstandig. Daar komt bij dat samenwerking met de tien andere gemeenten in de regio IJsselland meer onderhandelingsmassa genereert en dus een betere onderhandelingspositie.
- De afhandeling van facturen en bekostiging van aanbieders. Tot nu toe wordt dit voor de 11 gemeenten gezamenlijk uitgevoerd. De visie gaat uit van continueren van deze taak, maar houdt de mogelijkheid open dat gemeenten deze taak zelf gaan uitvoeren. Daarbij houdt de visienotitie de mogelijkheid open dat gemeenten de facturering in eigen beheer gaan afhandelen in plaats van door de BVO. Er zijn gemeenten waar dit wordt overwogen
- Het monitoren en genereren van sturingsinformatie. Het leveren van sturingsgegevens is een samenspel tussen de gemeentes, zorgaanbieders en de BVO, daarmee is een goed werkend netwerk nodig voor juiste gegevens. Gegevens over de verschillende fasen in het proces zijn interessant voor de verrijking van bijvoorbeeld de financiële rapportage. In het 3e kwartaal van 2016 is een werkgroep gestart om in voorbereiding op 2017 dit op orde te brengen.
- Contractmanagement en relatiemanagement In het verlengde van het gezamenlijk uitvoeren van de inkoop, ligt het voor de hand ook het contract- en relatiemanagement gezamenlijk uit te voeren. Dat voorkomt in ieder geval dat aanbieders met 11 gemeenten afzonderlijk een soortgelijk gesprek moeten voeren. Daarnaast zorgt samenwerking op dit vlak ervoor dat de gemeenten met één mond spreken en op die manier hun positie versterken. Tegelijkertijd is het van belang om ook op lokaal niveau goede relaties te onderhouden met aanbieders. Zij spelen immers een belangrijke rol in het zoeken naar slimme transformatieoplossingen. In de visienotitie is daarom benadrukt dat de regionale uitoefening van deze taak verbonden zal zijn met de lokale aanpak.

1.3 Financiële solidariteit blijft bij uitzonderlijke situaties, de algemene verevening vervalt

De transitie in 2015 was een complexe veranderoperatie die gepaard ging met flinke bezuinigingen. Tegelijkertijd waren er geen betrouwbare cijfers beschikbaar over aard en omvang van het feitelijk zorggebruik per gemeente. Hierdoor konden de financiële risico's nauwelijks ingeschat worden. De afspraken rondom de verevening maakten deze slecht in te schatten financiële risico's beter beheersbaar. Voor de langere termijn geldt echter dat financiële solidariteit bereidheid vraagt om financiële risico's te delen in onderling vertrouwen. Het accent ligt daarbij op het vertrouwen dat elke

gemeente zich tot het uiterste zal inspannen om via de lokale toegang het beroep op de gezamenlijk bekostigde specialistische jeugdhulp te beperken. Ervaring leert dat zeker bij dalende budgetten dit vertrouwen op de proef gesteld wordt, met mogelijke gevolgen voor de samenwerking. Indien hier bij financiële solidariteit twijfels over ontstaan, is het beter dit los te laten. Daarom wordt in de visienota voorgesteld de financiële solidariteit zoals uitgevoerd in 2015 en 2016 in de vorm van een algemene verevening met ingang van 2017 los te laten. Voor uitzonderlijke situaties (onvoorzienbaar, onontkoombaar en onuitstelbaar en onbeïnvloedbaar) willen bestuurders een vorm van solidariteit handhaven. Voor de uitvoering hiervan worden nog nadere afspraken gemaakt.

1.4 De Visie biedt ruimte voor, stimuleert en ondersteunt de lokale transformatieopgave

De transformatieopgaven in de visienotitie sluiten aan bij de transformatie opgave die we in Dalfsen sociaal domein breed hebben. Volgens de visie moet er bij gezamenlijke inkoop en contractering voldoende mogelijkheid zijn voor aanbieders om in te spelen op de lokale uitwerking van de transformatie opgave. Dit is tegelijkertijd ook een opdracht voor aanbieders. Gezamenlijke inkoop ondersteunt daarmee het realiseren van onze eigen lokale ambities.

2.1 Voortzetting van de samenwerking in de GR-BVO vloeit logischerwijze voort uit de uitgangspunten van de regionale visie

Middels vaststelling van de visienotitie geven we aan een aantal bedrijfsmatige uitvoeringstaken gezamenlijk uit te blijven voeren en daarnaast kennis en ervaring te blijven delen. In 2014 heeft u als rechtsvorm voor de samenwerking gekozen voor een GR bedrijfsvoeringorganisatie. De argumenten om voor deze rechtsvorm te kiezen, zijn nog altijd van kracht: het betreft een lichte vorm van samenwerking, het beperkt de bestuurlijke drukte en is bedoeld voor uitvoerende taken. De ervaringen met deze rechtsvorm zijn goed, hoewel er zeker aandachtspunten /punten voor verbetering zijn. De verbeteringen zijn goed te realiseren binnen de structuur van een bedrijfsvoeringorganisatie. De BVO is verantwoordelijk de verbeteringen te verwerken in de GR. De verlenging wordt onder meer om die reden voor de periode van één jaar aangegaan.

2.2. De GR wordt aangepast aan de bij oprichting beoogde en inmiddels actuele werkwijze.

Bij het aangaan van de GR in 2014 stond voor ogen om de samenwerking met ingang van 2015 in te richten volgens het model van de GR-uitvoeringsorganisatie zoals dat na wetwijziging met ingang van 2015 mogelijk zou worden. Ten behoeve van de korte aanloop periode in 2014 diende de GR nog volgens de oude wet op de GR te worden vorm gegeven. Artikelen in de GR-BVO die hierop van toepassing zijn kunnen bij deze verlenging komen te vervallen.

2.3. Volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen dient het college toestemming te hebben van de gemeenteraad voor de verlenging van de GR-BVO.

De Wet GR bepaalt in artikel 1 dat voor het verlengen van GR de gemeenteraden het besluit moeten nemen om aan de colleges toestemming te verlenen voor het verlengen van de GR. Immers, verlenging wordt gezien als een wijziging van de GR en daarmee is een toestemmingsbesluit van de raden nodig, zoals omschreven in artikel 1 sub 3 van de Wet GR. Er zijn geen argumenten om op dit moment deze toestemming te onthouden.

Kanttekeningen

1.1 Regionale samenwerking vraagt inzet van ambtelijke en bestuurlijke capaciteit.

Samenwerken en delen van ervaring en expertise brengt voordelen met zich mee. Daar staat tegenover dat het ook vraagt om ambtelijke inzet en regelmatige bestuurlijke afstemming. Betoogt kan worden dat dit extra ambtelijke en bestuurlijke 'drukke' oplevert. In de praktijk blijkt echter de samenwerking in regionaal verband bij het inrichten en vormgeven van de nieuwe taken op het gebied van jeugdzorg een duidelijke meerwaarde te hebben. Taken en werkzaamheden worden verdeelt over gemeenten, contacten met aanbieders vinden gebundeld plaats en hoeven niet door iedere gemeente afzonderlijk met alle aanbieders te worden onderhouden. De verwachting is dat met deze visie de focus nog sterker kan liggen op uitwisseling van kennis en ervaring hetgeen zowel regionaal maar ook lokaal voordelen oplevert.

1.2 Loslaten van verevening brengt financiële risico's met zich mee.

De regionale financiële verevening die voor de jaren 2015 en 2016 in het LTA is vastgelegd, was ingegeven door de grote mate van onzekerheid en onduidelijkheid bij de overdacht. De verevening bood elke gemeente een vast ijkpunt voor realisatie van de begroting en zou onverwacht hoge kosten voor een enkele gemeente moeten beperken. Ondanks de afnemende rijksbudgetten wordt in de visie nu voorgesteld om de financiële verevening los te laten. Een gevolg daarvan is dat iedere gemeente zelf de kosten draagt van de door de gemeente ingezette zorg. Deze afrekening op werkelijke uitgaven zal voor een deel van de gemeenten dus voordeel opleveren in vergelijking met verevening en zal voor een deel van de gemeenten nadelig uitpakken. In 2015 lagen de daadwerkelijke uitgaven voor Dalfsen lager dan de kosten na verevening.

2.1. De uitvoeringstaken van de BVO kunnen ook lokaal worden uitgevoerd.

Twee jaar geleden is door de gezamenlijk gemeenten er bewust voor gekozen om uitvoeringstaken zoals inkoop, contractbeheer, facturering en monitoring centraal bij de uitvoeringsorganisatie te beleggen. Enerzijds vanwege de benodigde expertise op deze terreinen en anderzijds vanwege schaalvoordelen. De Wet op de jeugdzorg verplicht tot samenwerking in regionaal verband op een deel van deze terreinen, met name inkoop van bovenregionale zorg, maar onderdelen als facturering en monitoring kunnen ook lokaal worden uitgevoerd. Gezien de omvang van deze taak en schaalvoordelen bij uitvoering door 11 gemeenten ligt het niet voor de hand om deze keuze te maken. Bovendien is uitvoering van een dergelijke keuze voor het jaar 2017 in praktische zin niet meer te realiseren. In enkele gemeenten in de regio wordt overwogen te onderzoeken of enkele onderdelen (facturatie) lokaal uitgevoerd kunnen worden. Indien gemeenten deze stap willen zetten zal opnieuw naar de opdracht van de GR-BVO gekeken moeten worden. Tevens kan dat aanleiding zijn om ook voor Dalfsen de verdeling van werkzaamheden te onderzoeken. Om deze reden is er ook voor gekozen de GR-BVO met een jaar te verlengen.

Alternatieven:

Zie bij kanttekeningen.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing

Financiële dekking:

Past binnen begroting

Communicatie:

De visie is een gezamenlijk product van de regiogemeenten. Overleg heeft plaats gevonden in ambtelijk overleg en bestuurlijk overleg. Gedurende het ontwikkeltraject zijn er vier participatie-bijeenkomsten georganiseerd: drie voor raadsleden uit de regio gemeenten en een voor participatieraden en cliënt vertegenwoordigers. Ook vanuit Dalfsen is aan deze bijeenkomsten deelgenomen.

Vervolg:

Gelijktijdig met het opstellen van dit college en raadsvoorstel wordt de visie ook toegezonden aan de participatieraad. De visie en het voorstel tot verlenging van de GR-BVO wordt in alle 11 gemeenten in het vierde kwartaal 2016 aan de gemeenteraden voorgelegd. Na instemming zal vanaf 2017 in regionale samenwerking uitvoering worden gegeven aan de keuzes die voortvloeien uit de regionale visie Jeugdhulp.

Bijlagen:

1. Visie jeugdhulp IJsselland 2017-2020
2. Aanbiedingsbrief GR jeugdzorg
3. Wijzigingsbesluit GR Jeugdzorg
4. Tekst GR jeugdzorg (oud-nieuw)
5. Tekst GR jeugdzorg (geconsolideerd)

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 oktober, nummer 528;

overwegende dat voor de uitvoering van lokale taken op het gebied van de jeugdzorg regionale samenwerking op sommige onderdelen noodzakelijk en op andere onderdelen gewenst is ;

gelet op de Jeugdwet;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met regionale Visie jeugdhulp IJsselland 2017-2020.
2. Het college van B&W toestemming te geven voor het verlengen van de gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland met één jaar.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 28 november 2016.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater